

תחום - ניגוד עניינים מוסדי תחום משני - כהונה במועצה ועבודה בשירות המדינה	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות
	תאריך חוות הדעת: אפריל 2007

2.1600 כהונה במועצה ועבודה בשירות המדינה

2.1601 הסבר כללי

בשירות המדינה תפקידים רבים, אשר עובדים הממלאים אותם יימצאו נגועים בניגוד עניינים אם יכהנו, במקביל לעבודתם, במועצות רשויות מקומיות. הוראות החוק העיקריות הרלוונטיות הן חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964, סעיף 120(4) לפקודת העיריות [נוסח חדש] וההוראות המקבילות לו בחיקוקים המסדירים את פעילותן של המועצות המקומיות והאזוריות. מקור חוקי נוסף הוא פסיקת בית המשפט, הקובעת את העיקרון הכללי האוסר על עובד הציבור להימצא במצב של חשש לניגוד עניינים (ר' ההסבר הכללי בנושא).

לעיתים ניגוד העניינים מחייב פסילתו של עובד המדינה מכהונה במועצת הרשות המקומית (או ההיפך), אך לעיתים די בהסדר מינהלי לצורך "ניטרול" בעיית ניגוד העניינים.

2.1602 חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964

חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964 קובע שבעה סוגים של עובדי מדינה וגופים ציבוריים מובהקים נוספים, שאינם רשאים להציג מועמדותם בבחירות לרשויות המקומיות, במקביל לעבודתם. על עובד מן העובדים הללו, המעוניין להציג מועמדותו לראשות הרשות המקומית להתפטר מעבודתו, לא יאוחר מן היום התשעים שלפני יום הבחירות. על עובד המעוניין להציג מועמדותו כחבר המועצה – לצאת לחופשה מעבודתו באותה רשות, לא יאוחר מן היום השישים שלפני יום הבחירות. בנוסף, קובע החוק, כי על חבר מועצה שהיה לעובד המדינה מסוג העובדים המפורטים בתוספת – לחדול מלכהן במועצה¹.

סוגי העובדים מפורטים בתוספת לחוק הם:

1. שוטרים, סוהרים, פקחים ונושאי משרה שיש עמה סמכות חקירה, חיפוש או מעצר.

¹ ההסדר הקבוע בחוק הוחל גם באזור יהודה והשומרון. סעיף 10(א)4 לתקנון המועצות המקומיות וסעיף 30(א)8. סעיף 22ג) לאותו תקנון מתייחס לכהונתם של קצינים בכירים במועצה מקומית באזור. ר' גם סעיף 10(א)4 לתקנון המועצות האזוריות.

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	--

2. נושאי משרה שיש עמה סמכות בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר להעניק רשיונות או היתרים או להמליץ על הענקתם, בין שהסמכות מוגבלת לתחום אותה רשות מקומית בלבד ובין שאינה מוגבלת כאמור.

3. נושאי משרה שיש עמה סמכות בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר לקבל לעבודה או להפנות לעבודה, בין שהסמכות מוגבלת לתחום אותה רשות מקומית בלבד ובין שאינה מוגבלת כאמור.

4. עובדי סעד שתפקידם הוא לתת סעד, בדרך כלל או בתחומי הרשות המקומית הנוגעת בדבר בלבד, או להמליץ על מתן סעד כאמור.

5. פקידי שומה, וכן פקידי גביה שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר.

6. מנהלי עבודה בעבודות ציבוריות היוזמות בידי הממשלה שמקום עבודתם הוא בתחום הרשות המקומית הנוגעת בדבר.

7. פקידים שבסמכותם לתת שיכון או שתפקידם הוא להמליץ על מתן שיכון או לבחור מועמדים לקבלת שיכון.

מטרתו של חוק זה היא מניעת האפשרות של שימוש לרעה בסמכות השלטוניות הנתונות לאותם סוגי עובדים לצורך השפעה על הבוחרים באותה רשות, כמו גם את מראית העין לקיומה של השפעה פסולה כזו.

בדיונים בכנסת לקראת תיקון החוק נאמרו הדברים הבאים:

“... הצעת החוק שלי הונחה על שולחן הכנסת מפאת העובדה שאנו חיים בעידן שיש בו צורך לעשות הבחנה והפרדה בין נבחרי הציבור לעובדים, עובדי הבירוקרטיה, עובדי המנגנון, העובדים שהם משרתי הציבור, שאינם עושים שימוש בכוח על מנת לשרת את עצמם לבחירות הבאות...”

הצעת החוק הזאת תפריד בין הרשות המבצעת לבין הרשות הנבחרת ברשות המקומית..”

(חה"כ אבי יחזקאל בדיון לקריאה ראשונה, דברי הכנסת, כרך 145, כ"א באדר א', התשנ"ה, 21.2.1995, עמ' 6818).

“אדם שיושב כפקיד של אותה רשות וממשיך לשרת את ציבור האזרחים לא יכול להמשיך בתפקידו ובה בעת להתמודד על תפקיד במועצה ולבקש את אמון הציבור ולהיות נבחר באותה רשות. לפיכך מוצע לקבוע, כי מי שפניו לכיוון הפוליטי, אפילו לכיוון הפוליטי המצומצם בתחום השלטון המקומי, ינתק את זיקתו למנגנון הרשות המקומית על מנת שלא יעשה שימוש בכוחו כעובד הרשות להעצמת כוחו, ורק אז יוכל להיכנס לזירה הפוליטית.”

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	--

(ח"כ יהושע מצא, יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה, לקראת הקריאות השניה והשלישית, דברי הכנסת, כרך 148, כ"ז בתמוז התשנ"ה, 25.7.1995, עמ' 11207-11208).

פועל יוצא מן האבחנה בין פסלות לכהונה לפסלות להצגת מועמדות הוא, שייתכן מצב בו אדם רשאי להציג את מועמדותו לבחירות, אך לבסוף יהיה פסול מלכה².

החוק חל במישרין על עובדי מדינה, על המוסד לביטוח לאומי ועל שירות התעסוקה. בנוסף, ניתן ללמוד מהוראותיו לגבי עובדי גופים ממלכתיים וציבוריים אחרים, בעלי סמכויות דומות.

יצויין, כי לפי הוראת סעיף 7(א)(4) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, זכאי להיכלל רשימת מועמדים ולהיבחר לכהונה כחבר מועצה מי שנתקיימו בו תנאים מסויימים, וביניהם – שהוא אינו פסול לפי חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964.

יצויין עוד, כי החוק האמור אינו חל על הבחירות למועצות האזוריות.

² ר' לעניין זה למשל בג"ץ 170/67 דוד דבי נ' יו"ר המועצה המקומית מבשרת ציון ואח', פ"ד כא (2), 431.

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

2.1610 חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964

2.1611 חבר מועצה - סמנכ"ל שירות התעסוקה

חבר מועצה אינו רשאי לכהן בו זמנית כסמנכ"ל שירות התעסוקה.

בית המשפט העליון פסל מכהונה במועצת רשות מקומית סמנכ"ל לאמרכלות בשירות התעסוקה, שבתוקף תפקידו כיהן גם כחבר מינהלת שירות התעסוקה. בית המשפט קבע שיש להניח, במידה רבה של ודאות, כי לסמנכ"ל שירות התעסוקה יש יכולת להפנות עובדים למקומות עבודה באמצעות עובדי השירות שעליהם הוא ממונה. די בכך כי סמכות זאת קיימת למעשה, אף בעקיפין, בתוקף מעמדו הרם בשירות התעסוקה. סמכות זו, הקיימת "דה-פקטו", די בה כדי להביא ליישומו של סעיף 3 לתוספת לחוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964 בעניין זה.

בית המשפט סבר, שמדיניות שירות התעסוקה, שעיקר מטרתו היא לספק מקסימום של מקומות עבודה, עלולה לעמוד בסתירה למדיניות הרשות המקומית במסגרת תכנון וחישוב תקציבה.

בנוסף, קבע בית המשפט, כי אין לשלול את האפשרות, שחבר המועצה העותר עשוי להפיק תועלת מבחינת השפעתו ומשקלו הסגולי בתחום המאבקים הפוליטיים והאחרים במסגרת הרשות המקומית עקב משרתו הרמה בשירות התעסוקה, ועקב הידיעה (של גורמים אחרים ברשות), כי יש לאל ידו להשפיע על מדיניות התעסוקה ועל העסקת אנשים ספציפיים בתחום אותה רשות.

בית המשפט הוסיף, שאין צורך להשתכנע כי הלכה למעשה כבר נוצר ניגוד אינטרסים כאמור, או כי הופקה על-ידי חבר המועצה טובת הנאה עקב משרתו האמורה. די בכך, שמבחינת הנתונים האובייקטיביים, ועל סמך שיקולים המבוססים על ניסיון החיים והשכל הישר, עלולות תוצאות כאלה לנבוע מכהונת חבר המועצה בשני התפקידים.³

2.1612 חבר מועצה מקומית - מנהל לשכת תעסוקה

חבר מועצת רשות מקומית (מועצה ממונה) אינו רשאי לכהן בו זמנית כפקיד או כמנהל לשכת התעסוקה, המשרתת מספר ישובים, כאשר הישוב שבו הוא חבר מועצה - הינו אחד מהם.

באותו עניין היה חבר המועצה הממונה מנהל יחיד בלשכת התעסוקה, שאין עמו עובדים אחרים, והיה "המביא והמוציא" הבלעדי בכל הנוגע לחלוקת מקומות עבודה ברשויות המקומיות

³ בג"ץ 589/86 שמעון נ. ונונו, ראש המועצה קרית-מלאכי, פ"ד מ"א (2) 617.

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	--

שבתושביהן טיפל. האפשרות והחשש, שהיה בידי המבקש להשפיע מנימוקים פסולים על חברי מועצה אחרים כאשר הוא המחליט היחידי אם לספק להם או לקרוביהם תעסוקה, הפכו בעניין זה לכמעט ודאיים. כידוע, על פי הדין אף לא נדרשת ודאות, אלא די בכך שמבחינת הנתונים האובייקטיביים ועל סמך שיקולים המבוססים על ניסיון החיים והשכל הישר, עלולות תוצאות כאלה לנבוע מכהונת המבקש בשני התפקידים⁴.

2.1613 חבר מועצה - מנהל פרויקט שיקום שכונות

בחוות דעת של הוועדה נקבע, כי מנהל פרויקט שיקום שכונות ברשות מקומית אינו רשאי לכהן במועצת אותה רשות. לוועדה נמסר, כי במסגרת ביצוע פרויקט שיקום שכונות ממנה משרד השיכון את מנהל הפרויקט. לפי הוראות חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964, עובד מדינה המכהן כמנהל פרויקט ומבקש להיבחר כחבר מועצה, יכול להעמיד את עצמו לבחירה רק אם יוותר על תפקידו כמנהל הפרויקט. מנהל פרויקט שאינו עובד מדינה, המועסק על בסיס קבלני, אמנם אינו כפוף למגבלות החוק האמור, אולם עלול להתעורר לגביו אותו סוג של ניגוד עניינים.

תפקידו של מנהל הפרויקט מחייב קיום קשר שוטף עם הרשות המקומית. המנהל הוא דמות מרכזית במעשה השיקום, ובידיו להמליץ המלצות ולפעול לקידום הפרויקט, אף כי הוא כפוף להחלטותיה של ועדת היגוי. למנהל סמכויות רבות לביצוע השיקום הפיזי והחברתי כאחד, וביכולתו להשפיע על קביעת סדר עדיפויות של ביצוע הפעולות ושל ההשקעות הכספיות.

העובדה שבראש צוות ההיגוי עומד לרוב ראש הרשות המקומית, מעידה אף היא שמדובר בפרויקט שבו הרשות המקומית מעורבת באופן אינטנסיבי. מכל האמור לעיל עולה, שלא רצוי שחבר מועצה ימצא במצב בו יהיה עליו לשקול מצד אחד את שיקולי הרשות, ומצד שני את שיקולי משרד השיכון⁵.

⁴ ה"פ 9/93 אבו עואד נ. עלי סעיד עמאשה (לא פורסם).

⁵ לחוות דעת בעניין דומה ר' חוות הדעת בנושא ניגוד עניינים בו נתון חבר מועצה המכהן בנושא משרה בסניף חברת "עמידר" (חברה ממשלתית) בתחומי הרשות המקומית בה הוא מכהן.

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

2.1620 חבר מועצה – עובד המדינה העוסק בענייני השלטון המקומי

2.1621. סקירת החקיקה

סעיף 120(4) לפקודת העיריות קובע, כי פסול מכהונה במועצת עיר -

”עובד המדינה בשכר, שעבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי, או שעבודתו עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידיו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר המועצה;”

סעיף 101(5) לצו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950 וסעיף 19(א)(5) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, קובעים הסדרים דומים לגבי הכהונה במועצה מקומית ומועצה אזורית. הוראות מקבילות חלות גם ביהודה והשומרון: ר' סעיף 30(א)(3) לתקנון המועצות המקומיות וכן סעיף 10(א)(5) לתקנון המועצות האזוריות.

2.1622 חבר מועצה – מנהל אגף במשרד החינוך העוסק בשירותי רווחה

הוועדה נדרשה לפרש את הסעיף בקשר לשאלת כשרותו לכהונה במועצת רשות מקומית של מנהל אגף שח"ר (שירותי חברה ורווחה) במשרד החינוך. אגף זה אחראי, בין השאר, על חלוקת כספים רבים לרשויות המקומיות בכל הארץ לצורך קידום הישגיהם בלימודים של תלמידים המשתייכים לאוכלוסיות חלשות, יחסית, בהתאם לקריטריונים בנושא.

בהמשך, הגיע הנושא גם לפתחו של היועץ המשפטי לממשלה, אשר חיווה דעתו, כי הסעיף קובע איסור מוחלט על כהונה מקבילה כחבר מועצת רשות מקומית וכעובד מדינה העוסק בתחום המוניציפלי. במילים אחרות, המחוקק קבע, כחוקה חלוטה, שיש לראות בעובד המדינה העוסק, במסגרת עבודתו, בתחום המוניציפלי, כמי שנגוע בניגוד עניינים חמור, שאינו ניתן לניטרול, אם יכהן, במקביל לכך, במועצת רשות מקומית. זאת, בניגוד להשקפה, לפיה כאשר עובד המדינה כאמור מעוניין לכהן במועצת רשות מקומית, יש לבדוק בכל מקרה ומקרה, האם מילוי תפקידו בשירות המדינה עלול להביא לידי סתירה או אי התאמה עם כהונתו כחבר המועצה.

לדעת הוועדה, יש לפרש את המונח "עובד מדינה שעבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי" בהתאם לתכליתו של הסעיף, דהיינו, בצמצום המתבקש, נוכח העובדה שמדובר בהוראה המגבילה את חירותם של עובדי המדינה להיבחר לכהונה פוליטית ברשות מקומית.

לפיכך, לא כל עובד מדינה שיש לו נגיעה כלשהי, ולו קלושה, לתחום המוניציפלי ייכנס לגדר הגדרת "עובד שעבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי" כמשמעותם בסעיף.

מספר חוות הדעת : 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות
-------------------------	---

המסקנה חייבת להיגזר מן האינטנסיביות של העיסוק בתחום המוניציפלי, מאופיו של התפקיד בו נושא אותו עובד, מדרגתו וכו'. בעניינו של מנהל אגף שח"ר היה ברור, כי מדובר בעובד שיש לתפקידו זיקה אינטנסיבית לתיקצוב שירותי רווחה ברשויות המקומיות. מנהל האגף אחראי על כלל התחום במדינה, ולפיכך גם לא ניתן היה ליצור הסדר מתאים לניטרול החשש מניגוד עניינים שעלה נוכח כהונתו ברשות מקומית.

עתירה שהוגשה לבית המשפט העליון נגד חוות הדעת דלעיל על ידי מנהל אגף שח"ר נמשכה על ידי העותר, בהמלצת בית המשפט⁶.

2.1623 חבר מועצה - מפקח על בתי ספר במשרד העבודה

הוועדה חיוותה דעתה, כי מפקח על בתי ספר בתחומה של הרשות המקומית בה הוא מכהן כחבר המועצה - פסול מלכהן כחבר מועצה. לעניין הפיקוח על בתי ספר בישובים אחרים באזור הנמצאים גם הם תחת פיקוחו של חבר המועצה, אין צורך בהגבלה מיוחדת, במידה ולא מועסקים בהם מורים תושבי הרשות המקומית שבה הוא משמש כחבר המועצה.

2.1624 חבר מועצה - מנהל מחוז במשרד לאיכות הסביבה

הוועדה חיוותה דעתה, כי מנהל מחוז של המשרד לאיכות הסביבה אינו רשאי לכהן במקביל לעבודתו זו כחבר מועצה ברשות מקומית הנכללת באותו מחוז. זאת, נוכח בהתחשב בסמכויות הפיקוח המוקנות למנהל המחוז במשרד לאיכות הסביבה על פעילות הרשויות המקומיות שבאותו מחוז.

⁶ בג"ץ 8832/05, ד"ר אבי לוי נ' משרד החינוך והתרבות והוועדה למניעת ניגוד עניינים, לא פורסם.

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

2.1630 עובדי מדינה שאינם רשאים לכהן במועצה לפי דינים אחרים

2.1631 חבר מועצה – שר וסגן שר

חבר מועצה לא יוכל להתמנות כשר או סגן שר, וזאת – הן לפי דיני ניגוד עניינים הכלליים והן מכוח הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים, החלים גם על סגני שרים (י"פ התש"ס, עמ' 2120). בכללים אלה נקבע, שעל שר וסגן שר להקדיש את כל זמנו ומרצו למילוי תפקידו כסגן שר ולא להחזיק בכל משרה זולת משרתו. בנוסף נקבע באותם כללים, שסגן שר לא יהיה נושא משרה או חבר הנהלה של מוסד או של חבר בני אדם אחר המקבל, במישרין או בעקיפין, מימון מאוצר המדינה, או המקבל תרומות (למעט חברות במפלגה). נוכח מעורבותה של הרשות המבצעת והממשלה בהתנהלותן של הרשויות המקומיות וסמכויותיה הרבות לגביהן, מובן, שמצב בו נבחר ציבור ברשות מקומית יכהן במקביל כשר או סגן שר יהיה מצב מובהק של ניגוד עניינים מוסדי.

2.1632 חבר מועצה - מנהל כללי של משרד ממשלתי

חבר מועצה לא יוכל לשמש במקביל לכהונתו כמנהל כללי של משרד ממשלתי, בשל סמכויותיו הרחבות של מנכ"ל משרד ממשלתי, ומעורבותה של הרשות המבצעת בהתנהלותן של הרשויות המקומיות.

בנוסף, הכללים החלים בשירות המדינה קובעים, שככלל, מנהל כללי של משרד ממשלתי לא ימלא תפקידים אחרים ולא יעסוק בעיסוקים נוספים, לרבות חברות במועצה של רשות מקומית, בין השאר, מטעמים של חשש לניגוד עניינים.

2.1633 חבר מועצה – עוזר שר

הוועדה, משרד הפנים, נציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים קיימו מספר דיונים בנושא, והגיעו למסקנות כדלקמן:

(א) אין מקום לקבוע איסור גורף על עבודתו של עוזר שר במועצת רשות מקומית. ראוי לבדוק כל מקרה לגופו, ולגבש הסדר לפעולתו של עוזר השר, לפי העקרונות המקובלים בדיני ניגוד עניינים.

הסדר סביר בנושא יכלול תנאי, לפיו במסגרת עבודתו במשרד הממשלתי לא יטפל חבר המועצה בנושאים הקשורים לשלטון המקומי ובנושאים שעשויה להיות להם השלכה על רשות מקומית

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

מסויימת, ובפרט - על הרשות המקומית בה הוא מכהן (ההגבלה תחול לא רק על נושאים הרלוונטיים לרשות מקומית מסוימת, אלא גם על נושאים בעלי השלכות רחב על רשויות מקומיות בכלל). מובן, שככל שתפקידו של עוזר השר קרוב יותר לנושאים מרכזיים ומהותיים בשלטון המקומי בכלל או לרשות מקומית מסויימת, יהיה קשה יותר למצוא הסדר. ייתכן גם שלא יהיה מנוס מלהגיע למסקנה, ששני התפקידים אינם מתיישבים זה עם זה כלל.

(ב) ככלל, אין מקום שעוזרי שרים במשרד הפנים יכהנו במקביל כחברי מועצה ברשות מקומית, שכן תחום עיסוקו העיקרי של משרד הפנים הוא הרשויות המקומיות. לפיכך, ניגוד העניינים במקרה זה יהיה אינטנסיבי.

(ג) עוזר שר, שבמסגרת תפקידו עוסק באינטנסיביות בנושאים החופפים לאלו עליהם אחראית רשות מקומית יהיה מנוע מלכהן כחבר מועצה במקביל לתפקידו כעוזר שר (לדוגמא: עוזר שר העוסק בנושאים הקשורים בתכנון ובניה).

(ד) ככלל, לפי הוראות חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, ראש רשות מקומית אינו רשאי לעסוק, במקביל לכהונתו, בעיסוק נוסף (בכפוף לחריגים). הנימוקים לכך רבים, וכוללים בין השאר את הרצון לשמור על עצמאותם ואי תלותם של הרשות המקומית והנבחרים העומדים בראשה. החוק מחיל את האיסור באופן גורף פחות על סגני ראשי רשויות. לפיכך ברור, כי ראש רשות מקומית אינו רשאי לעבוד במקביל כעוזר שר.

עוד הוחלט, כי אין מקום שסגן ראש רשות בשכר יעבוד, במקביל, כעוזר שר, משום שגם הוא משמש חלק מן המנגנון הביצועי של הרשות המקומית. זאת, בלי קשר לחלקיות המשרה וגובה המשכורת שלו (הרלוונטיים לצורך תחולת האיסור הקבוע בחוק האמור על עיסוק נוסף).

מספר חוות הדעת: 2.1600	חוות דעת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות
------------------------	---

2.1640 הסדרים למניעת ניגוד עניינים

עובדי מדינה רבים, שיש להם, במסגרת עבודתם בשירות המדינה, נגיעה כלשהי לפעילותן של רשויות מקומיות, רשאים לכהן, במקביל לעבודתם, במועצת רשות מקומית, אך זאת – בכפוף לכך שמדובר בעיסוק שאינו אינטנסיבי, שאין לו השפעה על הרשות המקומית בה הם מכהנים, ובתנאי שיפעלו בהתאם להסדרים שנקבעו לצורך ניטרול ומניעתו של החשש האמור.

2.1641 חבר מועצה, עובד משרד הביטחון וממונה על ענייני מל"ח ופס"ח

בית המשפט העליון אישר את חוות דעתה של הוועדה בדבר חבר מועצת רשות מקומית, אשר עבד במשרד הביטחון בתפקיד הממונה על נושאי מל"ח (משק לשעת חירום) ופס"ח (פינוי, סעד, חללים) באזור בו נכללה הרשות בה כיהן. במקביל, היה אותו חבר מועצה מופקד על ענייני מל"ח ופס"ח ברשות בה כיהן.

חוות הדעת היתה, כי הכהונה המקבילה בשני התפקידים מעוררת חשש לניגוד עניינים, אך זהו חשש שניתן לניטרול, בדרך של הסדר מינהלי, לפיו במסגרת עבודתו במשרד הביטחון לא יטפל אותו חבר מועצה בכל מה שקשור לרשות המקומית בה הוא מכהן, ובמסגרת כהונתו במועצה, לא יטפל בנושאי מל"ח ופס"ח.⁷

2.1642 חבר מועצה, יו"ר ועדת החינוך והתרבות - מפקח מטעם משרד החינוך באזור אחר

חבר מועצה מקומית, יו"ר ועדת החינוך והתרבות של המועצה, שהינו גם עובד מדינה במשרד החינוך והתרבות, אשר אחראי על אזור שאינו כולל את הרשות שבה הוא מכהן כחבר מועצה, רשאי לכהן בשני התפקידים, ובלבד שיימנע במסגרת כהונתו במועצה מדיון ומטיפול בנושאים קרובים לנושאים עליהם הוא מפקח; לגורמים עם הוא מצוי בקשרים במסגרת עבודתו, הקשורים לעבודתו כמפקח מטעם משרד החינוך. לפיכך ייתכן (כפי שיכתבו הנסיבות), כי אותו חבר מועצה יהיה מנוע מלכהן בתפקידים הקשורים לחינוך.⁸

⁷ בג"ץ 8412/00, ציון חדד נ' ראש עיריית נתניה ואח', (לא פורסם).

⁸ לעניין זה ר' גם בג"צ 1456/91 דאהר נ. ראש המועצה המקומית עוספיה, פ"ד מו (1) 59.